

De lange weg naar Europa's piek: de Mont Blanc (1)

Het top-gevoel maakt zelfs een taai stuk stokbrood goed

BEREKEND RISICO

Elke morgen wanneer ik opsta ligt hij er. Overweldigend met zijn witte flanken, uitdakkend boven de andere toppen uitstekend. Deze reus, die niet voor niets *Mont Blanc* heet, krijgt me dag na dag meer in zijn greep. Hij fascineert maar terzelfder tijd is hij angstaanjagend. Ik heb nu vier zware Alpen-dagen in de spieren en zijn top lijkt me verder weg dan ooit.

We hebben in die dagen link wat geklommen en aardig wat techniek bijgeteerd, maar men en aardig wat mijn eigen voorafgaande training wat krap zit. De beslissing dat ik deze reportage over de beklimming van de Mont Blanc zou maken, is vrij laat gevallen en daardoor heb ik slechts drie weken gehad om mijn conditie wat bij te spijkeren. Jan Vanhees die de Mont Blanc-stage organiseert, raadt de deelnemers drie maanden training aan. Lopen maar vooral veel fietsen, het liefst bergop. Maar Jan Vanhees, een van België's topalpinisten is er gerust in: „De mensen die aan deze Mont Blanc-stage deelnemen mogen onervaren amateurs zijn. Ik ga er prat op tot nog toe iedereen op de top te hebben gekregen.”

Dat gaat natuurlijk niet zomaar en Vanhees stroomt de deelnemers in de dagen die aan de beklimming vooraf gaan, dan ook in een kloek tempo klaar.

In Charlie-stijl

Het is zondagmiddag en ik wurm me in de bergschoenen die ik vanochtend in het moorddrukke Chamonix heb gehaald. We beginnen zo meteen met een ijsscholing op de *Glacier des Bossons*, de laagste gletsjer van Europa. Om op 1500 meter bij de enorme ijsmassa te komen die langs de flanken van de Mont Blanc naar beneden lijkt te schuiven, moeten we bijna twee uur stappen. Het is bloedheet en het pad steil. Ik hoor gelukkig de andere deelnemers even hard hijgen als mezelf maar dat neemt niet weg dat ik al leeg ben nog voor ik een poot op de gletsjer heb gezet.

De hitte van het bergpad maakt plaats voor een kille wind wanneer we aan de rand van de ijswand onze stijgijzers ombinden. Mijn t-shirt is doorweekt maar gelukkig houdt de fleece, een speciale warme trui, de ergste kou wat van me af. Jan Vanhees zelf plus begeleider Daan Vanderveken en aspirant-begeleider Jurgen Van Cauwenberghe tonen ons hoe je met die ijzeren pinnen onder je schoenen een ijshelling op en af komt. Het is even wennen aan de belasting op je dij- en voetspijeren maar vrij waggel ik in heuse Charlie-stijl de gletsjer af. Ik spring over kloven, plant de voorste pinnen van mijn stijgijzers in de ijs om steile hellingen te beklimmen en haal diezelfde wanden weer af terwijl ik mijn ijspikkel of piolet bij wijze van trapeleuningetje in het ijs sla.

De round-up van de onontbeerlijke technieken voltooien we met een tochtje in *cordée*. Alpinisten wandelen doorgaans niet in hun eenzame of berg op maar maken zich met z'n drieën of vier met een touw aan elkaar vast. Dat lopen in *touwgroepen* heeft alles met veiligheid te maken. Als iemand van de cordée uitglijdt, dan maak je een redelijke kans dat op z'n minst één iemand de val kan remmen.

Vallen en remmen

Hoe dat moet, wordt ons op het eind van de tweede dag duidelijk tijdens de sneeuwtaining. Om even te illustreren hoe snel je naar beneden raast als je niet onmiddellijk op de rem gaat staan, laat Daan zich uit een cordée vallen die langs de helling stapt. Koen en Bart die voorop in de touwgroep lopen maken geen schijn van kans: ze donderen met Daan de diepte in en stoppen pas wanneer hij zijn vuisten in de sneeuw plant. Dat blijkt de techniek te zijn om een val op een helling van sneeuw of *firn* (bevroren sneeuw) af te remmen. We moeten er allemaal aan geloven en roetsjen eerst op onze buik, dan op onze rug en tenslotte met ons hoofd naar beneden de sneeuwwand af. Evident blijken de remmanoeuvres allerminst. Vooral omdat je in de eerste twee seconden na je tuimelpartij moet reageren.

Jo De Ruycq

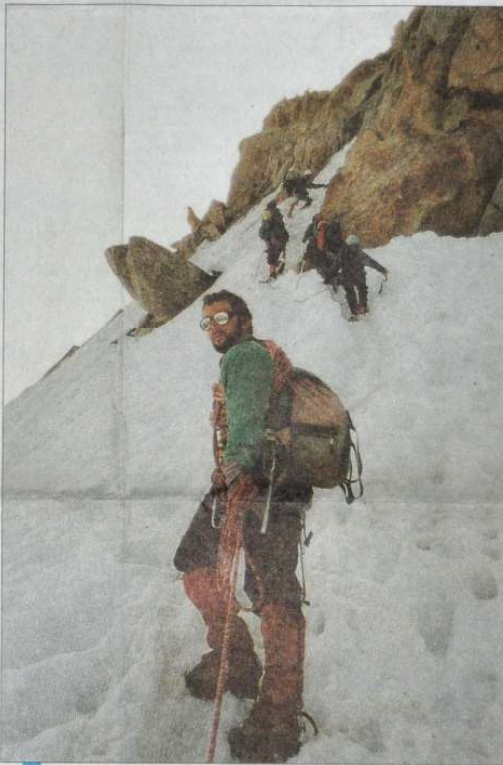
We klommen langs rotswanden omhoog, we scheurden in een zeilwagen over het strand, we zochten de diepten van de zee en de splenken van de aarde op.

Vandaag en morgen nemen we nog één keer een berekend risico: alpinisme. En waar konden we voor deze afsluiter beter naartoe dan de hoogste berg van Europa, de Mont Blanc? Zoals in alle afleveringen van „Berekend risico” vertellen we over deze avontuurlijke waaghalzerij vanuit onze eigen ervaringen en dat betekent dat we zelf naar deze 4807-meter hoge top klommen. Hoe we zo ver raakten leest u in twee afleveringen.

Vandaag de voorbereidingen met enkele lagere beklimmingen, morgen het grote werk.

Daarna is je valsheid zo groot dat je het wel kunt vergeeten. Bovendien maak je eigenlijk alleen een behoorlijke kans als je op je buik en met je voeten naar beneden valt. Wie op z'n rug of met z'n hoofd naar beneden afschuift moet zich dan ook razend snel zien te keren. Gelukkig heb je als alpinist nog je piolet bij want door die pikkel op de juiste manier in de firm te planten, kun je net iets makkelijker een fatale gliptartij afwenden. Doordat van deze pioletpartij in de sneeuw, nemen we de kabelbaan terug naar beneden. Vanochtend zijn we ook met deze *teleferique* naar boven gekomen om eerst de

Jan Vanhees stroomt de groep tegen een stevig tempo klaar voor de Mont Blanc. „Als je toch hoogtrekking moet doen, kan je net zo goed enkele andere toppen beklimmen”

Technisch veelzijdig rotsklimmen naar de piek van Aiguille du Midi. Jurgen en Christine maken zich klaar voor een steile wand.

Petite Aiguille Verte te beklimmen. Deze piek is ruim 3500 meter hoog en de eerste etape van onze hoogtegewinning. „Absoluut noodzakelijk”, legt Jan Vanhees uit. „Je moet gewoon enkele dagen wennen aan de hoogte en ik vind dat we daar net zo goed gebruik van kunnen maken om enkele andere toppen te beklimmen.”

Hoogtevrees

Dat we voor de *Petite Aiguille Verte* eerst een kabelbaan tot iets meer dan 3000 meter nemen, noemt Vanhees normaal. Alpinisten laten zich normaal gesproken met een lift of treintje tot op een hoogte brengen waar de

klim echt uitdagend wordt. Zo vermijden ze een lange en weinig interessante aanloop langs bergpaden.

Wanneer we om zeven uur 's morgens al uit de wiebelende lift stappen, steekt er plots bewolking op. Binnen de kortste keren zit de hele zaak in de mist en valt er een kille fine regen. We duffelen ons vast in in warme truien, windvaste kledij, mutsen en handschoenen maar we stellen het vertrek toch even uit tot de soep is opgeklaard. We gespen onze ijzers om en beginnen aan een lange ijs- en sneeuwklim. Lastig, maar al met al vallen de schuine sneeuwvelden en smalle bergkammen nogal mee. Tot mijn opluchting stel ik vast geen enkele last te hebben van hoogtevrees. Stefaan, een van de leden van de groep, blijkt daar wel moeite mee te krijgen. Hij beleeft hachelijke ogen-

blikken wanneer we onze *crampons* (het Franse, maar gebruikelijke woord voor stijgijzers) opbergen om het laatste stuk rotsop te overwinnen. Op weg naar die top lijken andere alpinisten wel hun best te doen om elkaar in de weg te lopen, maar op de piek zelfs is het gelukkig rustig. We zitten onszelf klem tussen de rotsblokken en kauwen een stukje taai stokbrood door. Het uitzicht en het „topgevoel” maken echter veel goed.

Bewondering

Ik slik even wanneer Jan Van Hees die avond aankondigt dat er morgen alweer een piek op ons hoogtrekkingprogramma staat: 3842 meter en de naam van dat beestje is de *Aiguille du Midi*. Om een plekje te bemachtigen op de kabelbaan moeten we al om vijf uur uit de veren. Het gaat in twee etappes naar boven en aan het eind van tunnel die naar de graat van de berg leidt, voeren zon en flieden mist een betoverend spektakel op. Ik floep in mijn bergschoenen die nog nat zijn van de dag tevoren en waggel achter een hele sliert bergsporters de graat af. We dalen zo'n 300 meter naar de vallei toe waar een bosje tenten in de sneeuw staan. Diezelfde 300 meter klimmen we de volgende uren opnieuw naar boven langs de *Arête des Cosmiques*, de rotskam die helemaal naar de top voert. Een schitterend partijtje klimmen dat technisch bijzonder veeleisend is. „Technisch zwaarder dan wat je op de Mont Blanc nodig zal hebben”, zegt Jan Vanhees. „Maar dat is nou net de bedoeling: een beetje overtraining zodat je donderdag en vrijdag enige reserve achter de hand hebt”. Die reserve klauteren we bij elkaar tussen rotspleten, loodrechte wanden, dunne richelgates langs de afgrond en behoedzaam balanceren op ijsplekken. Na zes uur eindigt de klim op het terras rond de kabellift. Onze bezwete gezichten oogsten aardig wat bewondering bij de kudde toeristen die met het kabintje naar boven zijn gekomen om even naar de witte bergen te kijken. „Doen jullie dat voor jullie plezier?”, vraagt een dame. En ja hoor, ik knik bevestigend.

Hoogteziekte

De woensdag begint op dezelfde wijze als de vorige dag: om vijf uur uit de veren om de kabelbaan naar de *Aiguille du Midi* te nemen. Ik heb bijzonder slecht geslapen want de hele nacht ben ik de hoofdrotspleter in een bizarre nachtmerrie geweest. Zodra ik mijn ogen sloot, stortte ik finaal in de meest onvoorstelbare diepten. „Niet meer aan denken”, praat ik op mezelf in, want vandaag staat de laatste test op het programma voor we de eigenlijke Mont Blanc aanvallen: de Mont Blanc du Tacul, 4248 meter hoog.

Ik loop in de cordée vlak achter Jan Vanhees. Hij houdt er op de besneeuwde hellingen een vlotte maar net nog bij te houden pas in. Zigzaggend stappen we naar boven, een minder vermoeiende manier van stijgen dan recht omhoog. De klim duurt zo'n 3,5 uur en we stoppen slechts één keer om iets te drinken.

„Bij elke rustpauze, raak je weer uit het ritme”, legt hij uit. „Telkens moet ik dan opnieuw zoeken naar de zo belangrijke regelmaat in je stappen. Bovendien volstaan enkele minuten pauze om meteen de vermoeidheid in je benen te voelen”.

Op de top van de Tacul is enkele vierkante meters plaats en we nemen rustig de tijd om de omgeving te bekijken. Helemaal in de verte wijst Jan Vanhees ons de Matterhorn aan, net achter ons schittert de koepelvormige top van de Mont Blanc. In het zonnepje op de Tacul, lijken die zeshonderd meter die de Mont Blanc hoger is, best haalbaar. Twee uur en een afdaling later denk ik daar helemaal anders over. Terwijl ik tijdens het naar beneden gaan, eerst nog vaststel dat mijn dijspijeren het nu te verduren krijgen, steekt er heel plots een barstende hoofdpijn op. Mijn hart bonkt in mijn hoofd, mijn maag wringt zich in allerlei bochten. Hoogteverschijnsel, weet Jan Vanhees. Het enige wat ik nog weet is dat na de afdaling nog een klim van 100 hoogtemeters naar de kabellift volgt. Het wordt een hel. Bij elk stapje langs de mokerslagen in mijn hoofd met te merken en doe mijn best mijn maag onder mijn ribben te houden. Misselijk als een hond, plof ik in de gang naar de kabellift toe, weer. Merkwaardig genoeg trekken hoofdpijn en misselijkheid na een half uurte weg en ik kan ik zondse gevaar de kabelbaan onder te spugen naar beneden.

Eenmaal in het dal ben ik weer de oude, maar daar ligt de Mont Blanc weer. „Morgen” lijkt hij me spottend aan te kijken.

Langs een schuine wand naar boven klimmen: vooral lastig voor de spieren in mijn voeten.

ZOMER
12